

ДО 85-РІЧЧЯ Г. О. П'ЯТАЧЕНКА
TO THE 85th ANNIVERSARY OF GRYGORIJ PJATACHENKO
К 85-ЛЕТИЮ Г. А. ПЯТАЧЕНКО

22 березня 2017 р. виповнилося 85 років Григорію Олександровичу П'ятаченку – видатному державному діячеві, першому Міністру фінансів у новітній (пострадянській) історії України, заслуженому економісту України, знаному організатору вітчизняної фінансової науки та відомому науковцю – кандидату економічних наук, професору.

Народився Григорій Олександрович на Вінниччині, в селі Великий Степ. Після закінчення в 1956 р. Львівського торгово-економічного інституту (тепер – Львівська комерційна академія) обіймав посаду заступника головного бухгалтера Рибницьких розробок “Сахкамін” Міністерства промисловості продовольчих товарів УРСР, з 1958 р. – заступника головного бухгалтера з фінансових питань тресту “Сахкамін” Вінницького раднаргоспу, з 1960 р. – заступника головного бухгалтера цього раднаргоспу. В 1966 р. Г. О. П'ятаченко призначений заступником, а з 1972 р. – начальником фінансового управління Міністерства харчової промисловості УРСР. Протягом 1984–1991 рр. очолював відділ фінансів Держплану УРСР, одночасно обіймаючи посаду заступника Міністра економіки України. Зі здобуттям нашою державою незалежності Григорій Олександрович призначений Міністром фінансів в Уряді, очолюваному В. Фокіним, та був безпосередньо причетним не лише до реалізації визначальних перетворень фінансової системи країни (фактично до розбудови цієї системи, зокрема її державних управлінських органів), а й до формування засад державної економічної політики в умовах становлення власної державності та ринкового господарства. Г. О. П'ятаченко працював Міністром фінансів України із жовтня 1991 р. до липня 1994 р. У цей період під його безпосереднім керівництвом було багато зроблено для розбудови фінансової системи, зокрема в основному створено податкову, бюджетну й митну системи, частково – валютну. Григорій Олександрович великою мірою посприяв входженню України до міжнародних фінансових організацій, таких як Міжнародний валютний фонд, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Міжнародна асоціація розвитку й Багатостороннє агентство з гарантій інвестицій. Упродовж 1992–1994 рр. був Керуючим від України в Міжнародному валютному фонді та Європейському банку реконструкції та розвитку.

Обіймаючи посаду Міністра фінансів України, Г. О. П'ятаченко успішно здійснив перебудову організаційної структури міністерства з метою поліпшення його роботи при проведенні самостійної фінансової політики держави. Таке спрямування керівник надав діяльності створених у структурі міністерства підрозділів із валютного регулювання, регулювання використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, виготовлення цінних

паперів, обслуговування зовнішнього боргу, забезпечення функціонування фінансових ринків, комп'ютеризації фінансових органів, державного регулювання бухгалтерського обліку і звітності та юридичної служби.

Діяльність Міністерства фінансів України та його підрозділів була зосереджена на вирішенні складних питань формування й розвитку ринкової економіки в нашій країні. Міністерство підготувало десятки законодавчих і нормативних актів, які визначали порядок, умови та методи реалізації бюджетної, податкової, фінансової, кредитної політик в умовах ринкової трансформації економіки. Серед них – закони України “Про оподаткування доходів підприємств і організацій”, “Про державну податкову службу в Україні”, “Про зовнішньоекономічну діяльність”, “Про бюджетну систему України”, а також декрети Кабінету Міністрів України “Про режим іноземного інвестування” і “Про прибутковий податок з громадян”.

У 1993 р. Г. О. П'ятаченко виступив із ініціативою щодо створення при Міністерстві фінансів України Науково-дослідного фінансового інституту, що й було зроблено згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 07.06.1993 № 424. Нині це Державна навчально-наукова установа “Академія фінансового управління”, котра стала провідним науковим центром, який забезпечує впровадження в національну систему управління державними фінансами результатів наукових фінансово-економічних досліджень.

Після виходу на пенсію в 1994 р. Григорій Олександрович очолив зазначений інститут, а з 2003 р. – Почесний директор закладу. Г. О. П'ятаченко постійно бере участь у наукових проектах інституту, роботі спеціалізованих вчених рад, є членом редколегій видань Академії фінансового управління, зокрема журналу “Фінанси України”, збірника “Наукові праці НДФІ”. Він є автором низки праць, присвячених розкриттю актуальних питань теорії та практики фінансів, проведення фінансової політики тощо. До основних напрямів наукових досліджень ученого й державного діяча належать: розроблення теоретичних засад розбудови вітчизняної фінансової системи в умовах ринкової трансформації, грошово-кредитної й бюджетної політик України; висвітлення аспектів співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями, ролі нашої держави в глобальному фінансовому середовищі; розкриття питань підвищення ролі та престижу Міністерства фінансів України; историко-фінансові розробки. В царині останніх Г. О. П'ятаченко визнаний одним із основоположників таких розділів світової фінансової науки, як фінансова історія України та історія української фінансової думки. В науковому доробку вченого чимало оригінальних праць у галузі фінансової науки й практики. Найвідомішими з них є: “Україна в Міжнародному валютному фонді: Вступ України до МВФ. Статті угоди МВФ”, “Україна і Європейський банк реконструкції та розвитку”, “Становлення та розвиток фінансів України. 1917–2003”, “Міністри фінансів України (1917–1998): короткі біографії”, “Життєвий шлях міністрів фінансів України та їх внесок у розвиток державної фінансової системи, 1917–2006” (у співавторстві), “Удосконалення механізму наповнення дохідної частини бюджету”, “Бю-

джетний дефіцит України в державному бюджеті Росії в середині XIX – на початку XX століття”, “Перша річниця гривні в судинах економіки України”, “Бюджетна політика держави на етапі підготовки грошової реформи”, “Бюджетний дефіцит у фінансовій політиці держави”, “Проблеми бюджетного дефіциту у фінансовій політиці держави”, “Проблеми та шляхи становлення фінансів підприємницьких структур України”, “Проблеми взаємодії Міністерства фінансів, Національного банку та Кабінету Міністрів України (Теоретичні проблеми регулювання економіки)”.

Колеги поважають Григорія Олександровича П'ятаченка за високий професіоналізм, принциповість, демократичність поглядів та переконань, толерантне ставлення до людей, цінують його талант і працездатність.

Наукова громадськість, друзі, колеги щиро вітають Григорія Олександровича П'ятаченка з 85-річчям та зичать йому ще на довгі роки міцного здоров'я, щастя, невичерпної енергії, плідної праці, нових звершень у науковій діяльності.